

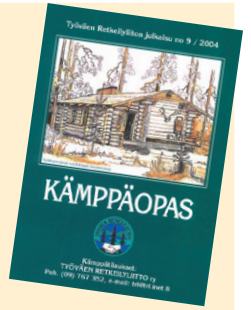

TYÖVÄEN RETKEILYLIITTO ry Kansainvälisen Luonnonystävien Liiton (Naturfreunde Internationale, NFI) Suomen jäsenjärjestö, perustettu 1971. Toimisto: Säästöpankinranta 6 C, 00530 Helsinki, 1.4. alk. Sturenkatu 27, 4. krs. 00510 Helsinki, puh. 045 1369 744 • sähköposti tyovaenretkeilyliitto@gmail.com www.tyovaenretkeilyliitto.com • NFI internetissä www.nfi-int.org
Palvelemme: ti, ke, to klo 9-16
Toimistonhoitaja: Maija Koponen
Puheenjohtaja: Pauli T. Komonen, puh. 0400 350 515
TRL:n tili: Nordea IBAN F166 1521 3007 119458.

Retkeilijä-lehti:

Toimitus Hilkka Laitinen, puh. 0440-500354, hilkka.laitinen@gmail.com
 Seuraava Retkeilijä ilmestyy 5. 5. Demokraatti-lehden liitteenä.
 Aineistot kuukautta aiemmin.

Kysy TRL:sta vapaita kämppiä ja tilaa
 Kämppäopas, puh. 045 1369 744.

Retkeilijä-lehti on luettavissa, myös viime vuoden numerot TRL:n nettisivuilla näköissivuina.
www.tyovaenretkeilyliitto.com

Puheenjohtajan palsta

Kevät keikkuen tulevi

Poikkeuksellisen leudot sää helmikuussa ovat saaneet rohkeimmat muuttolinut rantautumaan Suomeen. Talitintit virittelevät lauluaan ja aurinko nousee yhä korkeammalle. Tervetuloa kevät ja valo.

Lapissa alkaa paras hiihtokausi. Siispä tervetuloa majoillemme nauttimaan valkeista hangista ja kevätauringosta! Järvet ja lammet tarjoavat pilkkijöille lähes varman saaliin. Jokien jälle en suosittelen menemään. Saattaa tulla pitkän matkan sukellus, jolta ei ole paluuta.

Opetusministeriö jakoi taas toiminta-avustuseuroja liikuntajärjestöille. Ministerin punakynä oli Työväen Retkeilyliiton kohdalla "lipsahnut" kynnen kupeesta ja avustuspäämäärähaamme oli pienennetty, ainoana liikuntajärjestönä kategoriassa muut liikuntajärjestöt. Poliittikkahan on tällaista. Kaikei se tuntuu mukavalta loppumetreillä tirvaista alakoukulla vyön alle. Tosin

olihan tämmöinen päätös arvattavissa kun tietoon tuli kuka ministeri avustuksista päättää.

Sinänsä päätös ei ole toiminnallemme katastrofi. Olemme osanneet varautua avustuseurojen vähenemiseen. Talkoil-la ilman kulukorvauksia on tehty paljon majojemme kunnostustöitä ja Lapin majojen puuhoollissa olemme pysyneet säästämään jonkin verran. Pientä viilaamista sieltä ja täältä on tehty kuluksen karsimiseksi.

Pää tulee kuitenkin vetävän käteen jos valtion avut vielä pienenevät. Vakuutusyhtiöt nostavat surutta maksujaan, jätehuolto maksaa vuosi vuodelta enemmän, kiinteistövero ei väenäkään pienene tulevaisuudessa. Toimiston vuokra ja toimistonhoitajan palkkakin on jostain repäistävä. Mietinnän paikka miten voimme tarjota jäsenistöllemme ja sidosryhmillemme kohtuuhintaisia yöpymisiä ja retkeilypaikkoja tulevaisuudessa. Kai-

killä kun ei ole varaa mennä helikopterilla Lappiin porealtaiisiin lillumaan. Sopeutetaan, sehän on muotia. Kairataan vyöhön lisää reikiä, eiköhän se selkäranka sieltä vastaan tule.

Liiton toimisto muuttaa pienempiin tiloihin maaliskuun lopussa. Vuokramme Säästöpankinrannassa olisi noussut yli kestävyysrajan. Pientä säästöä tästäkin syntyy. Katsotaan sitten miten toimistotavarat ja henkilökunta uuteen paikkaan mahtuvat.

Majatalokoot pidetään kesän alussa Ukonjoella ja Lapin majoilla. Jälleen tarvitaan tekeviä käsiä. Töitä riittää kaikille. Pidetään majamme kunnossa. Näin voimme kaikki nauttia Pohjois-Karjalan ja Lapin puhtaasta luonnosta.

Hiihdellään, luistellaan, pyöräillään ja liikutaan luonnossa.

Hyvää kevättä kaikille,
 t. Pauli T. Komonen

Kuva: Hilkka Laitinen

Lisää retkiä sivulla 7.

MERELLINEN LUONTO YLLÄTTÄÄ!

14.-15.3. la-su Eräretki Kirkkonummen laajaan Linlo-saareen, jonne silta. Koettavissa: telttailu, ruokaa tulilla, lintujen tarkkailua, suunnistusta, patikointia, valokuvausta ym.

Omat kunnon eväät mukaan. Jäähiihto tuskin mahdollista. Kokoontuminen Kirkkonummen kirkon edessä klo 10. Läh. hilkka.laitinen@gmail.com puh. 0440 500354. Järj. ER, mutta avoin kaikille kiinnostuneille. Varusteita lainataan.

26.4. su TRL:n linturetki Porkkalanniemelle

Kokoontutaan klo 9 Vetokannaksen parkkipaikalla, jossa yleensä on tilaa. Sieltä kävellään kärkeen. Ylle lämmintä, tuulenpitävää vaatetta. Omat eväät ja kiikari. ER tarjoaa kahvit ja pullat tulipaikalla. Kimpakyytejä sovitellaan. Osallistumismaksu 10,- sis. opastuksen ja kahvit.

Ilm. ja lisätiedot: Armi Salenius, 040 5098259, armi.salenius@gmail.com

30.5. Yrttikurssi Nuuksion Stenbackassa. Katso sivu 7.

1.5. Vappupäivänä TRL:n Haastepatikka Mummosali-vuorelle Uudenmaan virk. alueelle Vihdin Palojoelle. Tapaaminen klo 11 Veikkolan Nesteellä. Vuorella keitetään kahvit, saa pullaakin. TRL:n Wiksten-rahastoon maksetaan 5,-/hlö. Kerätään retkellä. Läh. hilkka.laitinen@gmail.com Järj. ER ja Nuuka ry

Ennakkotietoja:

Kuopio Tanssii ja Soi, samanaikaisesti kutsutaan TRL:n ihmiset kuntoa ja kulttuuria -tapahtumaan Koivulaan, **12.-14.6.** Osallistutaan tanssiviikon tapahtumiin ja tutustutaan Kuopioon kävelen ja kivutaan Puijolle Minna Canthin jalanjäljillä. **14.6.** Luonnonkukkienpäivänä teemme retken Metsähallituksen Telkkämäen perinnetilalle Kaaville. Ilmoita kiinnostuksesi Liisa Niskaselle, p.040 7516 143 tai lm.niskanen@suomi24.fi

4.-11.7. TRL:n melontaviikko. Läh. P. Mikkela, 0400 475254, pertti.mikkela@gmail.com

19.-25.7. su-la TRL-pyöräretki savolaisittain Kuopio-Valamo. Lisätietoja: helena.nurmio@gmail.com puh. 0400 432099.

11.-19.9. TRL:n Loistava ruskaviikko Varkhanmukassa. Lisät. armi.salenius@gmail.com puh. 040 5098259.

TRL-jäsenseuroilla keväisiä hiihtoviikkoja Lapissa. Ks. s. 7 toimintakalenteri.

Kevättä kuvaamaan!

Nyt tarkkana, mikä on mielestäsi varma kevään merkki? Ota kuva ja lähetä kuvatekstin kera Retkeilijän toimitukselle. Minkälainen tarina siitä syntyykään? Osoite: hilkka.laitinen@gmail.com Kiitos.

Kuvaaja Hietajärven laavulla lumituiskua kuvaamassa. Kuva: Pertti Mikkela.

Meidän majat

Talkoot majoillamme

Ukonjoella 22. - 24.5. Lapin majoilla 6.- 13.6.

Matkakustannuksissa avustetaan ja ruoka tarjotaan.

Ukonjoen osalta ilmoittautumiset Ilmölle, puh. 050 543 1954, ilmo.nousiainen@elisanet.fi. Ja lapintalkoiden osalta Paulille (0400 350 515, paulitkomonen@gmail.com) tai liiton toimistolle.

Hyvän mielen keräys

Majat kaipaavat joka vuosi huoltoa ja parannuksia. Haluamme pitää majamme sellaisessa kunnossa, että niissä on miellyttävä viettää omatoimista, liikunnallista vapaa-aikaa. **HYVÄN MIELEN TALKOOT** -lahjoituskampanjalla kerätetään TRL:n majojen hoitorahastoa.

Lahjoittamalla sopivan summan tilillemme olet mukana kämppätalkoissa omalla "hyvän mielen" panoksellasi. Lahjoituksia voi osoittaa Työväen Retkeilyliiton tilille Nordeaan, IBAN F166 1521 3007 119458. Viite-numero on 11633.

Hyvän mielen keräykseen ovat joulutammikuussa osallistuneet Armi Salenius, Markku Pohjola, LU-Laskentapalvelu, Matti Vikström

Kiitokset lahjoittajille!

TRL:n toimisto muuttaa Säästöpankinrannasta Sturenkadulle

Muuttoapua tarvitaan sunnuntaina 29.3. klo 10 alkaen.
 Talkookahvit ainakin tarjotaan ja jotain purtavaakin.
 Pauli T. Komonen

Karjalan kunnaille!

UKONJOKI-PÄIVÄT

31.7. - 2.8. pe-su

TRL-väen yhteiset tapaamiset ovat aina olleet antoisia ja hauskoja. Lisätietoja liiton nettisivuilla ja seur. Retkeilijä-lehdessä.

Tervetuloa marjastamaan, kalastamaan, vaeltamaan ja ennen kaikkea tapaamaan tuttuja!

Varaa majoitus ajoissa liitosta!

Nokipannukahvit. Kuva: Hilkka Tikka

TRL:N MAJAVUOKRAT 2015 Vuodepaikkamaksut

Varkhanmukassa (Enontekiöllä)

jäsen	aikuinen 8 e	alle 12-vuotiaat 4 e
ei-jäsen	aikuinen 12 e	alle 12-vuotiaat 7 e

Rihmakurussa (Kittilässä) ja Ukonjoella (Lieksassa)

jäsen	aikuinen 10 e	alle 12-vuotiaat 5 e
ei-jäsen	aikuinen 14 e	alle 12-vuotiaat 8 e

Majoja voi varata vuodepaikkamaksulla tai viikko/vrk-hinnalla. Tarkemmat hintatiedot netissä www.tyovaenretkeilyliitto.com sivulta Majat / Majamaksut.

Käkkälön majaa Enontekiöllä vuokrataan vain kesäaikaan viikko- tai vrk-hinnalla.

Maksut majavuokrauksesta TRL:n tilille IBAN F166 1521 3007 119458

Somea Suomen suvessa 10.-14.8.

Sosiaalisen median taitoja järjestötoiminnan tukena voi opiskella elokuussa, kun HTR/Hgin Luonnonystävä järjestää luonnonkauniissa saareissa, Sipoon Kallioniemessä SOME-kurssin.

Hinta 275 euroa/osanottaja sisältää ohjelman, ruokailut ja majoituksen. Lisätietoja ja ilmoittautumiset kurssille kesäkuun loppuun mennessä Ilpo Rosille, ilporossi5@gmail.com tai puh. 0400 700 787.

Yksi meistä TRL:ssa

Waltter Kärkkäinen,

Rovaniemen
Retkeilijöiden jäsen

10 kysymystä Waltterille

1. Oletko alkuperäinen rovaniemeläinen?
Olen.**2. Mikä veti sinut retkeilyporukkaan? Kuinka kauan oletkaan ollut jäsen?**
Äitini painosti minut osallistumaan peruskurssille. Olen ollut jäsenenä n. 5 v.**3. Mikä laji retkeilyssä kiinnostaa, minkä vuoksi?**

Vaellus on ihanteellinen tapa retkeillä. Tahti on sopiva myös ympäristön tutkimiseen. Myös hiihtäminen on minulle mieluista.

4. Mitä muuta mahdollisesti harrastat?
Lumilautailua ja kuntosalilla käymistä.**5. Olet vielä ”koululainen”, mitä aijot tehdä ”isona”**
Olisi mukava työskennellä ihmisten parissa. Kun olen suorittanut lukion ja armeijan loppuun valinta on helpompi.**6. Millaisesta retkestä unelmoit?**
Ulkomaan reissu olisi upea esim. Norjassa.**7. Jos harrastat kirjoja, mikä on mielikirjasi tai kirjailijasi? Miksi?**
Tähän mennessä Sofian maailma on

ollut mieluisin. Johtuu luultavasti siitä, että kirja herättää ajatuksia.

8. Jos olisit eläin, mikä haluaisit olla? Miksi?

Joku lintu ehdottomasti, lähinnä lentokyvyn ja hyönteistä pidemmän elinajan vuoksi.

9. Lempilintusi, miksi?

Tunturipöllö. Se on ulkonäöltään hieno.

10. Seuraava retkesi?

Kesällä pitkä tai keskipitkä vaellus, riippuen siitä mitä on tarjolla.

Waltteri (vas.)
ja Waltterin kaveri
Ylläksellä.

Merkkipäiviä

Suomalaisen musiikin juhla on vuotta 2015 nimetty Jean Sibeliuksen (1865-1957) 150-vuotisuuden vuoksi, mutta on toki aihetta muuhunkin muusikkojuhlintaan: 27.2. tuli kuluneeksi 100 vuotta tangokuningas Olavi Virran (1915-1972) ja 8.3. monikuuluisuus Tapio Rautavaaran (1915-1979) syntymästä. Virta syntyi Sysmässä ja Rautavaara Pirkkalassa.

Tapso Rautavaara oli suurten urheilutekojen sankari: Urheiluseura oli Työväen Urheiluliiton

Oulunkylän Tähti. Jo 30-luvulla kehäs lensi kauas, toi Lontoon olympialaisissa 1948 kultaa, muuten ensimmäisenä TUL:n olympiavoittajana. Viisi SM-kultaa hän myös leiskautti. Jousiammunassa hän loisti 50-luvulla, mm. maailmanmestaruuden saavuttaneessa Suomen joukkueessa 1958 ja Suomen mestaruuskilpailuissa 1955.

Laulajan ura aukeni varhain 40-luvun puolessa välissä ja jatkui 33 vuotta. Levytettyjen laulujen määrä on 328! Laulelmien kirjo on laaja kansanlauluista balladeihin, kupleteista kantriin.

Useat lauluista ovat Toivo Kärjen säveltämiä ja Reino Helismaan tekstittämiä. Itsekin hän sävelsi ja sanoitti, esimerkiksi Isoisän olkihatun. Viimeisin levytys oli ”En päivääkään vaihtaisi pois”, joka on myös nimellä Juha Nummisen toimittamalla Tapsan elämäkerralla.

Ikivihreitä Rautavaara-tulkintoja ovat mm. Reppu ja reissumies, Päivänsäde ja menninkäinen, Juokse sinä humma, Tuopin jäljet ja Häävalssi. Hänen tuntea, melankolinen äänensä sykähdytti laulaessa ja toi puheeseen miehisyyttä. Se koettiin myös 22 elokuvassa, joissa hän näytteli koko lailla hyvin ja ah! niin komeana.

Rautavaara kuoli tapaturmaisesti 64-vuotiaana syksyllä 1979 liukastuttuaan Tikkurilan uimahallissa. Hänet on todettu tunnetuimmaksi oulunkyläläiseksi, Lasse Erola kirjoitti

”Tapso – Tapio Rautavaaran elämäkerta” -teoksen, 1999 julkaistiin nimikkopostimerkki ja jalustalle nosto jatkui patsaan pystyttämisellä Oulunkylän torille 2000. Puuhaajina olivat eritoten Tapio Rautavaara-seura ja Oulunkylän Tähti. Kuvassa olevan ”Kulkurin uni” -pronssi-veistoksen teki Veikko Myller. Mestariilla on kitara työvälineenään ja hänen edessään nurmella tepastelee lauluista tunnettu joutsen. Alun perin rankoissa töissä uurastaneen työmiehen nousu koko kansan trubaduuriksi ja esimerkilliseksi

Tapsan tahtiin

Tapsan patsas, Kulkurin uni on Oulunkylän torilla. Hän on löytänyt joutsenen. Tapsa on siinä ihmisten parissa kuten eläissäänkin oli. Kuva: Pertti Mikkela

si huippu-urheilijaksi ja salskeaksi filmitähdiksi on – jos mikään – monumentin arvoinen saavutus.

Kerronpa päätteeksi omakohtaiset lämpimät muistoni Tapsasta. Vuonna 1947 olimme samaan aikaan Pajulahdessa urheiluopistolla: häntä ja muita olympiaehdokkaista valmennettiin Lontoa varten ja minä taasen olin päässyt nuorimmaisena naisten koripalloleirille. Illanistujaisista jäivät mieleen Tapsan kitaralaulelmat ja tarinointi. Ikimuistoisina. Se oli suuren juhlan tuntuista.

Seuraavan kerran seurasin, miten auliisti hän tuli Helsingin Ensikodille viihdyttämään nuoria äitejä vauvoineen, kun 80-vuotias sosiaalineuvos Martta Salme-la-Järvinen hänet jälleen kerran oli pyy-

tänyt. Liikuttavalta tuntui, kun Tapsa päätti laulutuokionsa Päivänsäteeseen ja menninkäiseen ja Siniseen uneen kehoitettua äitejä laulamaan kehtolauluja rakkaalle lapsilleen. Hän myös kertoi olevansa suuresti rakastamansa yksinhuoltajaäidin lapsi: ”Äiti oli minulle läheisin ihminen kautta koko elämäni ja uskal-lan kai sanoa, että minä olin kaikki mitä äidillä oli.”

Huomasin tätä kirjoittaessani, että 8.3. on sopivasti Naistenpäivä, YK:n vahvistama naisten oikeuksien, tasa-arvon ja kansainvälisen rauhan päivä. Sitä viettäessämme kohotamme maljan myös päivänsankari Tapio Rautavaaralle!

Aira Heinänen
Laajasalon Reippailijat

Andrea Lichtenecker NFI:n johtoon

Eurooppalainen kattojärjestömme Naturfreunde Internationale (NFI) on nimittänyt Andrea Lichteneckerin uudeksi pääsihteeriksi. Andrea on järjestön historian ensimmäinen nainen tässä tehtävässä. Wienin yliopistossa tutkintonsa suorittanut Andrea on toiminut pitkään NFI:ssä ja vastannut vuodesta 2002 lähtien NFI:n luonnon monimuotoisuuteen ja ympäristökasvatukseen liittyvistä hankkeista. Hän on myös suunnitellut Natura Trail -kampanjan, johon kuu-

luu jo yli 150 luontoreittiä Euroopassa. NFI:n aiempi pääsihteer Christian Baumgartner edistää nyt ympäristön ja luonnon suojelua konsulttina oman yrityksensä kautta.

EU-yhteistyötä

NFI pyrkii lisäämään vaikutusmahdollisuuksiaan EU:ssa. Tätä varten NFI on hakenut Brysselistä avustusta järjestön tavoitteiden edistämiseksi. Hakemuksessa painotetaan lajien monimuotoi-

suuden suojelua varsinkin matkailun ja vapaa-ajan toimintojen yhteydessä, ilmastonmuutosta ja matkailua sekä uudistuvia energiamuotoja. Näitä osa-alueita varten on tarkoitettu muodostaa foorumeita, joiden avulla lisätään ja tehostetaan jäsenten välistä yhteistyötä EU-kysymyksissä. Varsinaiseen ohjelmaan panostaminen on kuitenkin mahdollista vasta, kun EU:lta haetun rahoituksen kohtalo varmistuu.

Hannele Pöllä

Suomen Hostellijärjestö täyttää 80 vuotta

Suomen Hostellijärjestö viettää tänä vuonna 80. juhlavuottaan. Yleishyödyllinen hostellitoiminnan keskusjärjestö perustettiin joulukuussa 1935 Suomen Retkeilymajajärjestönä eurooppalaisen mallin innoittamana. Eurooppalainen malli painotti nuorten majoittumista nuorisomajoissa, youth hostelleissa, mutta Suomessa haluttiin alun alkaen tarjota majoitusta kaikille matkailijoille ikään katsomatta. Kuitenkin juuri majoituksen edullisuus teki erityisesti nuorten matkailusta mahdollisempaa.

”Olemme jo 80 vuotta huolehtineet, että matkailijat saavat verkostomme hostelleissa viihtyisän ja edullisen majoituksen. Hostelleista on rakennettu yhteisöllisiä paikkoja, joissa muiden matkailijoiden tapaaminen on helppoa. Näillä ajattomilla arvoilla jatkamme yhä ja niillä on hyvä jatkaa seuraavtkin 80 vuotta”, summaa Hostellijärjestön hallituksen puheenjohtaja Sari Murtomäki-Eskelinen.

”Aikaisessa vaiheessa määriteltiin myös ’ihannemaja’, jolla asetettiin taso laadukkaan yöpymisen takaamiseksi. Käytössämme on yhä kansainväliset minimistandardit, jotka verkostomme hostellien tulee täyttää, mutta persoonaltaan hostellimme ovat yksilöllisiä. HI-hostellit ei ole ketju, vaan jokainen hostelli on omistajansa näköinen ja henkii paikallista kulttuuria”, Murtomäki-Eskelinen sanoo.

Suomen 43 HI-hostellia ovat osa kansainvälistä Hostelling International (HI) -verkostoa, joka kattaa noin 3 500 hostellia lähes 90 maassa. Suomen Hostellijärjestö ylläpitää HI-hostellien verkostoa Suomessa.

www.hihostels.fi
www.hihostels.com
www.facebook.com/hifinland
www.twitter.com/hifinland

TRL on Suomen Hostellijärjestön jäsen. HI-hostellien kotimaan kohteissa saa TRL-jäsenkorttia näyttämällä 10 % alennuksen/hlö/vrk majoitushinnosta. Kansainvälisen hostellikortin voi hankkia alennettuun hintaan.

2015 HI-hostellit Suomessa –esitteestä löytyy yhteystiedot kaikkiin verkoston hostelleihin. Maksutomia esitteitä voi tilata www.hihostels.fi -sivujen kautta.

Pohjois-Karjalan
opisto ja ammattiopisto

Luonto-matkailun
tai ohjauksen
ammattilaiseksi!

Opiskele osajaksi Niittylahdessa!

Erä- ja luonto-opaskoulutus

- mm. erätaidot, luonnontuntemus vaellukset, kiipeily, vesistömatkailu ja ohjelmapalvelut

Haussa nyt!

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinto

Valitse suuntautumisesi:

- luonto-ohjaus
- liikunnanohjaus
- media- ja verkko-ohjaus
- ikääntyvien ohjaus

**Yhteishaussa
24.2. - 17.3.**

Lisätiedot:
www.pkky.fi/amoni

Suaskummun tarina

”Tehdään korsu”

sanoi TRL:n kämppäpomo Erkki Sakki, sodan käynyt mies. Kesäkuussa 1988 korsu tehtiin ja tietysti talkoillen. Edellisyyksynä oli ehditty aloittaa kaivuutyöt harjun kupeella. Lumikeron rinteillä oli reilusti lunta kun aloitettiin, mutta kun Lapin arktinen aurinko viikon hellitti, oli korsu ”katto päällä” ja tunturien lumet vähissä. Suaskummun kammmin, kuten korsua rauhanomaisemmin nimitetään, suosio kasvoi, kun 1997 valmistui viereen sauna ahkerien talkoolaisten voimin. Kammilla on myös hyvä kaivo. Keväällä 2005 valmistui Telaojan ylitse kammille uusi pitkospuutie; talkoil-la kuinkas muuten.

Tarinavihko

Korsulla on alusta asti ollut omat ystävänsä, vakiojoukko, joka säännöllisesti tulee hiihtämään, vaeltamaan, sieneen ja marjaan. Kaamosaikana tullaan nauttimaan revontulista ja kirkkaista tähdistä. Korsun yksinäinen sijainti, kiehtoo luonnon ystävää.

Nyt on korsun tarinakirja täynnä. Siihen on 26 vuoden ajalta kerääntyneet korsun alkuvaiheet, rakentajien uuraus ja kulkijain riemut ja vastoinkäymisetkin. Tarinakirja vaihtuu uuteen, johon olet tervetullut kertomaan omat tarinasi.

Hilkka Laitinen

Korsun kurkihirsi kannettiin porukalla rakennuspaikalle. Iloisia kantajia: Vas. Markku Turunen, Heikki Huopainen, Erkki Vilen, Erkki Sakki, pikku apulainen Juuso Jakonen, Pertti Mikkeli, Juuso Manninen, Markku Jakonen ja Arvo Kero vuori. Kuva: Hilkka Laitinen.

Kämppäkirja aloitettiin 1988. Nyt on uuden kirjan vuoro täyttyä elämänmakuisista jutuista. Hilkka vie täyden kirjan TRL:n arkistoon. Sitä saa lainata kuittausta vastaan liiton toimistosta. Kuva: Pertti Mikkeli.

Oodi Korsulle

Terveisiä Varkhanmukan Korsulta!

Vietimme siellä taas joulun jälkeen pariviikkoisen rauhoittumisloman - vanhuuseläkeläisten elämä, kun tahtoo olla niin kiireistä ja stressaavaa!

Iltapäivän hämärässä kiskoimme täpötäyksiä ahkioitamme lipsuvilla suksilla. Kelokämpälle asti tulo oli kuitenkin helppoa, koska Saation Ossi ja poromiehet olivat ajelleet tieuraa pitkin kantan pohjan. Kelolta Korsulle umpihankeen pimeässä olikin sitten jo sitä muotisanana ”haastetta”. Perille kuitenkin päästiin. Lunta oli oven edessä yllättävän vähän, joten hetkessä olimme sisällä. Kiitos edellisten kävijöiden (syyskuussa -14), kämppä oli erittäin siistissä kunnossa. Ulkoilman lämpötila oli -7 astetta – sisällä -6, joten korsu lämpisi tuossa tuokiossa. On joskus ollut tullessa sisällä -27 astetta, ja silloinkin jo ennen nukkumaan menoa piti tuulettaa! Se todellinen ”haaste” oli kuinka saamme kaivostaan jään rikki! Lunta oli tavanomaista vähemmän – n. puoli metriä, joten pakkanen oli rauhaa saanut tehdä tekosiaan. Apu löytyi Kelon puuvajan seinustalta, nelimetrisen tukeva riuku, jolla saatiin hakattua kymmensenttinen jää hajalle.

Lumikengillä oli kevyt polkea polunpohjat kaivolle ja puuliiterille – aamulla polku kesti jo saappaitten alla!

Tässäpä ne valmistelut, sitten ei kun nauttimaan Korsun vieraanvaraisuudesta. Ja kyllä taas nautittiinkin. Muutamana vuonna luonto on ollut niin hiljainen, että ainoastaan kuukkelit ovat meitä käyneet tervehtimässä. Tällä kertaa ei tarvinnut olla yksin; koko seutu oli täynnä poroja. Meillä oli yhteistyö- ja avunantosopimus: kuljimme samoja latuja! Lopuviikolla latupohjat olivat niin kovia, ettei uponnut poron kopara eikä meidän suksi.

Kolmantena aamuna saapuivat verokarhut: 4 komeaa kuukkelia. Tähän olimme jo varautuneet. Oli keitetty vähän ylimääräistä aamupuuroa. Vanhasaan tiesimme, että puuron on oltava Elovenaa - Myllyn Paras minuuttipuuro ei kelpaa!

Muutama teeri ja metso pitivät maajansa lähistöllä. Telaojalla nähtiin paljon riekon jälkiä, mutta ei riekkoja. Tynnyrikerroksella nähtiin riekot ja porot lounastamassa riti rinnan – eivät olleet meistä tietääksenkään.

Mitä sieltä sitten lähemme hakemaan? Luonnonrauhaa ja – kauneutta: kaamosajan ”sininen hetki”, Lumikeron silhuetti, kuuraiset tai tykkylumiset puut, keväaurinko, hankhiaiset jne., listaa voisi jatkaa miltei loputtomiin.

Sesonkiaikojen ulkopuolella konelatuja ei ole kovin runsaasti. Silloin metsäsuksi on ehdoton hiihtoväline. Ei sillä huippunopeuksia saavuteta, mutta sillä saavutetaan paikkoja, jonne latusuksella ei ole mitään asiaa. Pitkä ja leveä suksi antaa vapauden ”kulkea omia polkujaan”.

Sesonkiaikana latuverkko on hyvä. Jos puhtia riittää, voi sujutella vaikkapa Hettaan, Pallakselle, Jerisjärvelle, Ylläkselle, Olokselle...

Päivän aherruksen palkitsee tietysti sauna! Korsun sauna on Sauna isolla ässällä! Yleensä alamme virittäytyä illan tähtihetkeen jo aamupäivällä, kun kannamme puut ja vedet valmiiksi. (Kai-von vettä väitämme maailman parhaaksi, täällä ei tarvita kaupallisia virvokkeita!). Hiihtoreissulta palatessa ei sitten tarvitse kuin tulitikki raapaista. Kymmenen asteen pakkasilla sauna lämpenee vajaassa tunnissa. Kolmenkymmenen asteen pakkasilla emme ole raaskineet saunaa lämmittääkään, eipä silloin ole ladulla hikoilutukaan.

Korsuloman pahin hetki on kun koittaa kotiinlähden aika! Tällä kertaa helpotti, kun tiesimme tulevamme pian uudestaan. Se onkin sitten vanhuksille luksuslomaa, saamme puoli sukua mukaamme! Pojantytär tulee omasta vapaasta tahdostaan jo kuudentena talvena paikkaan missä ei ole sähköä eikä sisävalaistusta. 8-vuotiaalle pikkuveljelle retki on kolmas. Lisäksi vanhempansa tutustutuaan vuosi sitten Korsuun ja ympäristöön, haluavat myös tulla mukaan. Viime keväänä Vuontisjärven jäältä Lumikerolle päin katsellessaan kertoivat vihdoin ymmärtävänsä mikä meitä vetää tänne vuosi vuoden jälkeen!

Meillehän tämä valkeni jo yli 20 vuotta sitten. Korsun tarinakirjasta laskettiin, että olemme viettäneet tähän mennessä elämästämme n. puoli vuotta Korsun suojissa... onnellisen puolivuotisen!

Näissä aatoksissa
Jorma ja Liisa Okkonen
ViRet

Korsu ja sen sauna talviturkissa.

Silja ja muori etenevät.

Silja Suaskummun luontopolulla.

"Yhteistoimin sauna Suaskumpuun"

Näin otsikoi Retkeilijä-lehti nro 3-1997. Hallituksessa oli käyty useaan otteeseen keskustelua Korsun vähästä käytöstä. Arveltiin syyksi saunan puute. Vuonna 1996 liiton hallitus teki päätöksen: Korsun kupeeseen, hiekkaharjuun rakennetaan sauna!

Päästiin käsiksi töihin. Puuhamiehinä toimivat Riihimäen Retkeilijöiden pj Olavi Luhti ja Kangasalan Retkeilijöiden pj Väinö Leppänen. He organisoivat "kerjuukiertueen", jonka tuloksena oli, että miltei kaikki rakennustarvikkeet saatiin lahjoituksina. Kuljetukset hoituivat VR Cargon toimesta Rovaniemelle ja Uusitalo Ky:n toimesta Varkhanmukkaan. Rakennuksen suunnitteli Arkkitehtitoimisto Eero Järvenpää.

Työt alkoivat viikolla 26, jolloin riihimäkeläisten ryhmä Olli Luhdin vetämänä aloitti kaivuutyöt. Kun kangasalaisten ryhmä saapui 30.6. paikalle, oli pohja kaivettu miltei viimeistä lapion pistoa vaille valmiiksi. Osa rakennustarvikkeistakin oli jo tuotu paikalle.

Retkeilijä-lehti kertoi työläästä tarvikeiden kuljetuksesta: "Loppumatka Korsulle sujui kottikärryillä vaikeassa maastossa jyrkkiä rinteitä ja pitkospiuta pitkin. Talkoolaisten kunto kohosi heidän taitettuaan matkaa 60-70 kilon taakat kärryissä lähes 200 kertaa majojen väliä." Silloin ei vielä ollut nykyistä hienoa kaksoispitkosta, eikä huoltotietä. Teloja ylitettiin kapeita lankkuja pitkin ja loppumatka kapeaa polkua. Kärrääjien hikiä paikka oli viimeinen nousu saunan takaiselle kumpareelle. Siinä tarvittiin kaveri avuksi vetämään kuormaa ylös. Helppoa ei ollut muillakaan, sää oli helteinen ja hytysä pilvin pimein kiusaksi. Pikiöljy ja offia kului.

Kun mukana oli ahkeria ja taitavia miehiä rakennustyö sujui nopeasti. Betonimyllylärit Nitsu, Olli ja Arska takasivat, että muurareilla, Kanulla ja Väiskillä piisasi ruukkia ja vieressä betonirautoja harkkojen väliin. Kärrärit Ossi, Matti ja Pena toimittivat harkkoja, sementtiä ym tarvikkeita paikalle.

Kolmen vuorokauden ahkeroinnin jälkeen seinät olivat korkeudessa, josta katonteko voitiin aloittaa. Torstaina 3.7. Kangasalan porukka pakkasi tavaransa suunnaten kotimatalle. Riihimäen ryhmä jäi jatkamaan töitä sunnuntaihin.

Tässä ensimmäisessä ryhmässä olivat: Riihimäeltä Olavi Luhti, Olli Saarinen, Ossi Jokela, Arvo Kerovuori, Kauno Laine, Unto Nurmi ja Matti Hyttiäinen. Kangasalan Retkeilijöistä Väinö Leppänen, Niilo Siirtonen ja Pentti Luostarinen.

Heinäkuun viimeisellä viikolla jatkettiin. Olavi Luhti kokosi pienen porukan, joka leppoisasti matkasi Varkhanmukkaan Olavin "Tevellä", joka oli viiden talkoolaisen lisäksi pakattuna kaikenlaisella rakennustarvikkeella. Siihen mahtuivat myös Olli Saarinen, Juhani Kurki, Jorma Vauhkonen ja Pentti Luostarinen. Töihin päästiin käsiksi, kun ensin haettiin tärkeä työkalu, betonimylly Äkäslompolosta, lähempää ei löytynyt. Työ sujuikin sitten joutuisasti, muutamassa päivässä tuli kattoholvi valmiiksi, valut peitetyksi ja ympäristö siivotuksi. Hyvällä mielellä palasimme kotiin.

Elokuun 23 päivä lähdettiin liikkeelle Kangasalta neljän miehen porukalla. Leppäsen Väinö kokosi tällä kertaa porukan, johon Väinön lisäksi kuuluivat Niilo Siirtonen, Reino Asikainen ja Pentti Luostarinen. Tyhjin käsin ei nyt-kään matkaan lähdetty. Telikärryyn pakattiin katto- ja seinäpaneelia, laattoja, kattohuopaa, pikeä, kiuas työtarpeineen, nauloja, kestopuuriöljyä, rakennusmuovia, muovitynnäreitä, ilmastointiputkea, työkaluja ym ym.

Päivä, sunnuntai, kului tarvikeiden siirrossa Suaskumpuun, maanantaina aloitettiin työt. Viikon aherruksen jälkeen saunan panelointi oli valmiina, kiuas hormoneineen paikoillaan, palosuojaus ja pukuhuoneen panelointi ja tuuletusputket paikoillaan ja jätekaivo ja viemäri asennettuna. Suuren työn aiheutti ulkokaton vesieristys ja kolmin-kertainen kattohuopakkerros. Ympäristö siistittiin, saunan ja korsun välille asennettiin kestopuuriöljy. Reino rakenteli saunan lauteet, jotka jäivät odotelemaan paikalleen asentamista.

Näin oli meidän osalta talkootyöt teh-

ty tällä erää. Perjantaina tulivat riihimäkeläiset jatkamaan työtä, jota heille vielä jäi paljon. Jäi lattioiden laatoitus, ovien ja ikkunoiden asennus ja ulkoverhoilu.

Suuremmitta kommelluksitta saunan rakentaminen sujui, pieniä viimeistelytyöitä tehtiin syksyn mittaan. Saunan lopputarkastuspaperit luovutettiin liiton puheenjohtajalle 17.9.1997.

Komea siitä saunasta tuli, sen kehtaa kyllä sanoa. Vuotuisten majatalkoiden aikana on saunaan tehty korjauksia, lattiaa oikaistu ja lauderunko uusittu sekä jotain muuta, pientä korjausta.

Vuonna 2000 Varkhanmukassa jär-

jestettiin ensimmäiset TRL:n Lapin Retkeilypäivät. Sauna oli kovassa käytössä. Oli mukavaa huomata kuinka tarpeeseen sauna valmistui syksyllä 1997.

Kipakoita ja leppoisia löylyjä Korsun saunassa, kullekin makunsa mukaan – viihtykää!

Talkoilla, yhdessä tehden ovat upeat majamme Lappiin ja Pohjois-Karjalaan, Ukonjoelle rakennettu. Käytetään majojamme – nautitaan!

Sanat ja kuvat:
Pentti Luostarinen,
Kangasalan Retkeilijät

Täytyyhän työmaalla pomokin olla. Tällä kertaa se oli Olli Luhti.

Jorma Vauhkonen ja Jussi Kurki katon teossa komeissa Pallaksen maisemissa.

Kuva vuodelta 2007, jolloin ruskaretkeläiset saivat makeat löylyt Korsun saunassa. Kaikki Korsun saunojat lähettävät parhaat terveiset upeille talkoolaisille! Kuva: Helena Isomursu

Siinähan se sauna on – laitetaan palikat paikoilleen.

"Kippaa vaan!" Niilo "Nitsu" Siirtonen ja Kerovuoren Arska.

2,5 kerrosta vielä – Arska, Olli ja Kauno Laine painavat kohti kattokorkeutta.

Tästä on hyvä jatkaa.

Lahjoittajien laatta pukuhuoneen seinällä.

Luonnon ihmeitä

Koivunmantokuoriainen (Scolytus ratzeburgi)

Akkojen retkellä irroteltiin koivupöleistä tuohia, joiden soma reikäkuviointi ihastutti. ”Tikka tietysti siinä on toukia haeskellut” tuumattiin.

Epäily jäi kuitenkin kytemään ja kuvaa esiteltiin parille biologille, joista toinen oli monelle tuttu Raimo Latja Karjalan Retkeilijöistä. Kumpikin toisistaan tietämättä antoi ilmiölle saman selvityksen.

Mielestämme palaset olivat kauniita, niistä voisi sommitella taideteoksen, jonka nimenä voisi olla ”Vetää kaikista ikkunoista”. Googlatkaa koivunmantokuoriainen niin näette kuinka kaunis onkaan nilakerrokseen, tuohen alle tehty kuviointi. Kuva: Kaarina Nummela

Telkkä on varsin suomalainen lintu, jonka pesinnässä on erikoisia tapoja

Pohjoisen asukkaat ovat jo vuosisatoja hyödyntäneet useiden lintulajien keväisiä pesintöjä täydentämään talven jäljiltä loppumassa tai loppuneita ravintovaroja. Pönttöjä telkälle ja koskeloille on ilmeisesti tehty jo vuosisatoja; ainakin on hakattu aukkoja onttoihin keloihin helpottamaan pesien löytämistä. Munittamalla – ottamalla vain 1-2 munaa kerralla muninnan aikana – on voitu yhdestä pöntöstä saada runsas parikymmentäkin munaa normaalien 8-12 munan pesyekoon sijasta.

Telkkä on levinneisyyseltään sirkumpolaarinen laji – se pesii sekä Euraasian että Pohjois-Amerikan havumetsävyöhykkeellä. Euroopassa se on varsin suomalainen lintu, sillä Euroopan n. puolen miljoonan parin kannasta kolmasosa pesii Suomessa. Rengaslöytöjen perusteella valtaosa telkistä talvehtii Itämeren eteläosissa Saksassa ja Tanskassa, mutta läntisin löytö on Irlannista, kaakkoisin Mustalamereltä ja eteläisimmät Väliameren pohjoisrannalta.

Telkkää tavataan monenlaisissa vesistöissä sekä isoilla ulappavesillä että pienillä metsäjärville ja joilla. Keväällä se on ensimmäisiä muutolta saapuvia Ukonjoelle. Ukonjoen varrella kämpän tuntu-

Näin Raimo:

”En ole perehtynyt hyönteisiin, mutta käsittääkseni reikäjonon tekijä on n.5 mm mittainen koivunmantokuoriainen. Kuoriaisnaaras kovertaa elävään koivuun tuohen alle nilakerrokseen emokäytävän ja munii sen varrelle. Kuoriutuvat toukat lähtevät sitten syömällä nilaa kovertaamaan omaa käytävänsä ja näin tuohen alle muodostuu lajille tyypillinen käytäväkuviointi.

Laji talvehtii toukkana. Reikien selitetään olevan emokäytävän tuuletusreikiä. Tikatkin – käpytikka, pohjantikka – tekevät joskus kolojonoja hyönteisiä etsiessään, mutta niiden reiät ovat isompia ja rosoisempia, eivätkä poralla tehdyn kaltaisia kuten nämä kuvassa”, kertoi Raimo.

Retkeilijä

Komea rivi kaveruksia Stenbackan pihamaalla. Vasemmalta Tarmo Tikka, Arne Wahlström, Riku Rosling, Hannu Auvinen, Markku Pohjola, Pertti Salo, Leo Ketola, Arvo Korkkinen, Jussi Mikkonen, Erkki Laitila, Unto Virnes, Erkki Anttila, Pertti Mikkela, Reino Tuominen. Henkilöt olivat kuudesta eri seurasta: ER, SalSa, JäRet, Vipeltäjät, HTR, RiRet.

Yhdessäoloa ja taitavaa taivallusta Nuuksion kansallispuistossa 30.1. - 1.2.15 Ukkojen luontoretki Nuuksion Stenbackassa

”Ohjelma oli tänäkin vuonna rennon väljä. Jo perjantaina asetui 14 reipasta ukkoa taloksi.

Lauantain pääasia oli suunnistus talvisessa metsässä. Polut ja tiet olivat vasta sataneen lumen alla. Hyvin osuttiin sovitulle nuotiopaikalle, jossa keitettiin tietysti nokipannukahvit makkarain perinteisesti käristessä tikun nokassa. Kämpälle otettiin suunta ja kas – onnistuimme täydellisesti. Ei pienintäkään harhaaskelta! Todettiin: olemme hyviä. Arveltiin matkaa kertyneen kymmenisen kilometriä paikoin syvässäkin lumessa tarponen. Kelpo suoritus.

Sauna- ja tupatontut olivat häärineet ja kohta istuimme joukolla lauteilla ja ennen pitkää maistuvan aterian äärellä”, jutusteli Erkki Laitila Riihimäeltä.

Pertti Mikkela kertoi savustaneensa muikut edellispäivänä ja ”Stenbackan tupatonttu” oli haudutellut porokaritsa-possupadan tuttuja ukkoja ajatellen ja salaisia yrttejä pataan sekoitellen. Pata tyhjentyi pohjia myöten ja kokki oli suoritukseen tyytyväinen.

Ilta kului edellisiä retkiä muistellussa. Taisi olla eka Ukkojen luontoretki 2003? Paperille syntyi jonkinmoinen luettelo, joka päätettiin pistää tarkistukseen. Historian pitää olla oikein, tuumattiin.

Ukkojen maine on kiirinyt Karjalaan saakka, jonne on jo nyt tullut kutsu ensi vuodelle. Perinne jatkuu ja laajenee.

Kuu-ukko nousi taivaalle ja katseli ystävällisesti pihakoivujen lomitse ikkunain takana tuikkivain kynttiläin valossa

jutustelevia retkikavereita, toisilleen tutuksi vuosien varrella tulleet.

Sunnuntaiaamu olikin tulvillaan lunta, sitä tuli taivaan täydeltä. Vielä tehtiin retki eläinten ruokintapaikalle lähimetsään. Mahtoivat hirvet, kaurit ja peurat ja jopa pupujussitkin hämmästellä mustia pullia, mistä ne tulivat kaurujen ja leivänkannikkain lisäksi? Nehän olivat vain tupatontun ylikuumentuneet harjoituspullat. Ukoille kun piti olla priimaa!

Kotiin lähtiessä huudeltiin NÄHDÄÄN!

Teksti: Juttuja kuunnellut Stenbackan tupatonttu, jonka mielestä taas oli niin hyviä juttuja, että mieli on hyvä pitkään.

Stenbackassa on aina hyvä ilmapiiri!

Akkojen räpimisretki 24. – 25.1.15 Lopella

Saukon jäljillä essulla ja ilman

Joskus on rämmitty hameet päällä, nyt ei. Hame kyllä on erinomainen lämmittäjä. Tuuli ja pakkanen jäävät ulkopuolelle norkoilemaan. Lumisessa umpimetsässä se on hieman hankala, mutta iltanuotiolla istuskelta hame lämmittää suloisesti, varsinkin, jos se on villakanainen.

Nyt nuotiolla hääri essullinen akka kotoisasti. Hieman tuo hihitytti porukkaa. Se lieene tarkoituskin. Essu pysyi hyvin matkassa Kaarinan päällä metsänsäkin. Me sukset kotiin unohtaneet lähdimme räpimään saukon jäljille. Sauko oli tahtanut matkaa ketterästi, laskeutua meitä tarkkailelta mökkiläiseltä varoitusta puron suistosta. Niinpä räpmittiin turvallisesti metsässä mutkitellen puron varsia seuraten ja kuunnellen sen pieniä kohinoita ja solinoita.

Iltaohjelmassa pystytettiin leiri ja tehtiin nuotiopuita. Retkigurmettejäkin syntyi. Kun saatiin puhuttua maailman asiat järjestykseen, laulettua iltalaulu ja luettua iltasatu, oli aika ja mukavakin ryömiä teltan makuupussin lämpöön. Yksi urhea akka nukkui laavussa.

Sunnuntai on lepöpäivä, mutta akat ottivat sen omalla tavallaan vähän rämpien ja sitten empien istahtaa savusaunan äkkikuumiin lölyihin. Vähempikin olisi riittänyt.

Retkestämme kertoilivat
Hilkka Laitinen ja Helena Nurmio

Telkänpönttöä ihmeteltiin suut ammoltaan. Kas – niihin ei ehtinyt sujahtaa telkkä tai vaikkapa hömötiaiparvi. Kuvassa Sikke Savonne, Tarja Björninen, Riitta Sairinen, Helena Nurmio ja Armi Salenius. Akkoja oli kolmesta eri seurasta: ER, JäRet, SalSa. Kuva: Sirpa Kaipainen

Kaarina Nummela keitti tervetulokahvit somassa essussaan. Kuva: Hilkka Laitinen

Isokäpylintu on vuoden 2015 ”Nuuksio-olio”

Nuuksion kansallispuiston 21-vuotisjuhlassa Stenbackan pihapiirin nuotiotalulla julkistettiin perinteiseen tapaan kuluvalle vuodelle uusi ”Nuuksio-olio”.

Tuo osin salaperäinen, harvalukuinen kävynpurija on ihan aito nuuksiolainen olio, vakuuttivat asiantuntijat Espoon ympäristökeskuksesta. Isokäpylintujen parimäärät vaihtelevat voimakkaasti havupuiden siemensatojen mukaan. Joskus tuntuu, ettei Nuuksiosista löydy isokäpylintuja kirveelläkään, mutta sitten taas tulee useampia havaintoja kalliomänniköiltä ja rämeeenreunoilta, kertoivat asiantuntijat.

Uros on erittäin värikäs. Kuva on tunnetun taiteilijan Wilhelm von Wrightin (1810-1886) piirros komeasta, punaisesta isokäpylinnusta, jonka koko, 18,5 cm, ja erityisesti nokan koko on tunnistamisen kannalta tärkeää verrattuna pikku käpylintuun. Naaras on ruskeh-

tavankeltainen. Katso kuva ja kuuntele ääninäyte esim. LUONTOPORTIN nettisivulta.

Nyt kuuntelemaan männiköihin isokäpylinnun raikuvaa kevättalvista laulua.

Otan mielelläni vastaan havaintotietoja ja kuvia. Raportoimme niistä Espoon ympäristökeskukselle ja metsähallitukselle. Kiitos.

Hilkka Laitinen
0440 500 354
hilkka.laitinen@gmail.com

■ **Espoon Retkeilijät (ER)**
14. - 15.3. Eräretki Linlo-saareen. Kts. sivu 2.

3.4. Pitkäperjantaita pitkin päivää Stenbackassa. Liikuntaa ja perinteitä alk. klo 11. Läh. Hilikka

10.-18.4. Hiihtoviikko Varikahamukkan Korsussa. Läh. Hilikka

26.4. su TRL:n Linturetki. Kts. sivu 2

30.4.- 1.5. Luonnon ja työn juhlaa Stenbackassa. Myös liiton Haastepatikka 1.5. Kts. s.2 30.5. Yrttikurssi Stenbackassa. Läh. Hilikka

Kesäretki perheille: Jokioisten museojunalla ajelua. Lisätietoa myöhemmin.

2.10.- 16.11. NEPAL-VAEL-LUS Lover Dolpossa. Läh. Juha Saarinen, jpt@kolumbus.fi
Seuran tukikohta Stenbacka Nuuksiossa, vuokrat: 10,-/vrk/ER:n jäsenet, ulkop.15,-, lapset 0/2,- alle 16v.

Yhteyshenkilöt: Juha Saarinen puh. 050 5430067, armi.salenius@gmail.com puh. 0405098259

Tiedottaja: hilikka.laitinen@gmail.com p. 0440 500 354.

Nettisivut: www.trekkaari.fi Si-
vulle ilmestyy myös näköispainos Satakielestä, jossa koko vuoden ohjelma.

HUOMIO: Satakieli tulee myös maapostissa jäsentalouteen, sen mukana jäsenmaksulappu maaliskuun aikana.

■ **Helsingin Työväen Retkeilijät (HTR)**

/Helsingin Luonnonystävät
to 12.3. Sääntömääräinen ke-
vätkokous klo 17 toimistol-
la Säästöpankinranta 6 C 6.krs.
Kahvitarjoilu, tervetuloa!
Maaliskuussa viikot 13-14
**olemme hiihto/pilkkiviikoil-
la Raattaman Rihmakurus-
sa. 13.4.** Tiedustelut: Eila Ora-
nen, 040 7344913, oranen.eila@gmail.com

**Vanhon valokuvien tunnis-
tusta** klo 10 alk. Työväenliikkeen
kirjastossa, Sörnäisten rantatie
25 A 1. Lisätietoja: kirsti.lumi-
ala@tyovaenperinne.fi

7.5. **Tutustuminen Sturenka-
dun kokoustilaamme.** Kokoon-
tuminen Sturenkatu 27:n edes-
sä. Lisätietoja: Matti Huttunen,
040 8324302, mk.huttunen@pp.inet.fi

24.5. **Tutustumisretki Helsingin Harakkasaareen.** Lähtö Ursulan rantasta klo 10. Ilmoittautu-
tadu Matti Huttuselle tai Eila Oraselle.

SOME-kurssi 10.-14.8. Sosiaalisen median taitoja järjestötoiminnan tukena Sipoon Kallioniemessä. Viikolle voi tulla myös ilman Some-kursille osallistumista. Luonto ja tila ei tästä parane! Ilmoittautuminen 30.6. mennessä: Ilpo Rossi, 0400700787, ilporossi5@gmail.com

Tapahtumat ovat kaikille avoimia!

■ **Hämeenlinnan Retkeilijät (HäRet)**
Tiedustelut: Hannu Joensuu, 050 526 9814.

■ **Jyväskylän Kunto- ja Luontoliikkujat (JyKuLuLi)**
Tiedustelut: Leena Yksjärvi puh. 040-769 6198 tai Hannu Tuovinen puh. 040-7066071.

■ **Järvenpään Retkeilijät (JäRet)**

19.3.-25.4. **Retkeilyn peruskurssi** Mikko Järvinen vetää Järvenpään Opiston kaikille avoimen kurssin. Lisätietoja opiston oppaasta ja Mikolta, p. 040 844 5295. Ilmoittautumiset Opistoon.
su 22.3. **Sääntömääräinen ke-
vätkokous** Tammirannassa klo 12 alk. ulkoilua ja klo 15 kou-
kous.

su 29.3. **Koko perheen touhu-
päivä** Tammirannassa ulkoil-
laan ja harjoitellaan retkitaito-
ja klo 11-14. Talo tarjoaa kahvit,
mehut ja pullat – muutten omat
eväät. Tarjolla myös keittoja koh-
tuuhintaan. Ilmoittautu Erkille,
p. 0400 64 899.
Kotisivut www.jarvenpaanretkei-
lijat.com

■ **Kangasalan Retkeilijät (KangRet)**

25.3. **Sääntömäär. kevätkokous**
klo 18 JHL:n toimitaloissa, Ai-
nontie 2, Kangasala
15.4. **Ulkoulu- ja pilkkupäivä** Pikku-Herityssä klo 15 alk.

6.5. **Torpan talkoot** iltapäivällä
14.5. **Helatorstain perinteinen ulkoilupäivä** Torpalla alk. klo 10.

23.5. **Melontaretki Vääräjoella**
17.6. **Mato-ongintakisa** Suinulan Lapinsaareessa
27.6. **Kansallispuistoretki Seitsemiseen**
Seuraa Kangasalan Sanomien
”Seurat-toimii”-palsta.
Tiedustelut: Risto Mäntylä puh. 040 828 9146 tai mantylaristo@gmail.com

■ **Karjalan Retkeilijät (KR)**

21.-28.3. **Hiihtoviikko Pyhä-
tunturille.** Pietarhoviin retkei-
lykerho tulee mukaan. Lisätie-
toja antaa Ilmo Nousiainen, p.
050 543 1954 tai ilmo.nousiai-
nen@elisanet.fi

11.4. **Pilkkikilpailut Ukonjoel-
la** klo 10-13. Ilmoittautuminen
6.4. mennessä Liisi Juvoselle, p.
050 4066 819 tai e-mail liisju-
vonen@gmail.com

11.4. **Kevätkokous** klo 15. Il-
moitt. 6.4. menn. Liisi Juvoselle.

Vielä ehtii avantoon! Kuva: HL

14.-17.5. **Kummiseuraretki Petkeljärvelle.** Ilm. 7.5. menn. Ilmolle.

22.-24.5. **TRL:n talkoot Ukonjoella,** ilm. 15.5. menn. Ilmolle.

■ **Kuopion Retkeilijät (KuRet)**

29.3. **kevätkokous** klo 15. Koivulaan kokoonnutaan jo klo 12 pilkkimään, napakelkkailemaan, lumikenkäilemaan, verkonnostoon ja makkarin paistoon, ennen kokousta.

Koivulassa pihatyöt aloitetaan kunhan lumet sulavat. 19.4. **alkaa kevätkunnoston sisätiloissa;** talkoouruut ja sauna.

KuoSun iltarasteille ohjattu osallistuminen. Päivä ilmoitetaan myöh.

Koivulassa toukokuusta alkaen talkoillaan ja vietetään yhteistä aikaa su klo 13 - ti klo 12, sekä muulloin sopimusten mukaan.
5.-7.6. **Linnasaaren kansallispuistoon retki.** Ilmoittautu Pertille 1.6. mennessä: p. 040 867 8638 tai pertti.taskinen@dnainet.net

Kuntoa ja kulttuuria Koivulassa 12.-14.6. TRL-väelle Kuopio Tanssij ja Soi -viikolla. Kts. ilmoitus s. 2. Ennakkoilm. Liisalle 15.5. menn. p. 0407516143 tai lm.niskanen@suomi24.fi.

■ **Kuusankosken Retkeilijät (KuuRet)**

15.3. **Ulkoulu- ja pilkkupäivä** klo 9 Sompassella.
24.3. **Kevätkokous** klo 18 Ketumäen palvelukeskuksessa.

Keilailua keskiviikkoisin KSNK:n keilahallissa klo 18-19.
6.6. **Retki Loviisaan** klo 9-18; Mälgårdin kartano ja Strömforsin ruukki.

Unkarin matka; Balaton 27.9.-3.10.
Loviisan ja Unkarin reissuis-
ta lähemmin: Tauno p. 0400 654821.

Seuraile KVL-Sanomia ja PK:ta.

Tiedustelut: jaana.hyvonen@kotikone.fi tai 040 7032668

■ **Länsi-Karjalan Retkeilijät (L-K R)**

21.3. **Valamon hiihtoon** osallistutaan muiden yhdistysten kanssa.

26.3. **Kevätkokous** 15 klo 18. (Paikka myöh.)

Kanoottien maalaustalkoot toukokuussa

14.-17.5. **Retki Petkeljärvelle ja Kotajoelle** Karjalan Retkeilijöiden kanssa.

Korvasieniretki touko-kesäkuun vaihteessa

Tiedustelut: heikki.haapea@pp.inet.fi, puh. 0400 210 011.

■ **Retkeilyseura Vipeltäjät**

Tiedustelut: Erkki, 0500 971608, Leena, 040 8398668.

■ **Riihimäen Retkeilijät (RiRet)**

Lapin hiihtoviikko 27.3.- 4.4. Enontekiön Vuontispirtin maise-
missa. Lisätietoja: puh. 040 725 4898 tai 040 761 0415.
Viikoittaiset kokoontumiset

Heiskan majalla tiistaisin klo 9-11. Aiheena mm. erilaiset seurapelit.
Heiskan maja on avoinna lauantaisin ja sunnuntaisin hiihtokaudella klo 10-15.

su 22.3. **Seuran kevätkokous** klo 15 Heiskan majalla.

10.5. **Äitienväpyröäily Onki- ja patikkaretki touko-
kuussa** Lopen Räyskälään Melkuttimelle kimpapakyydeillä. Ajankohta paikallislehdessä.
la 6.6. **Kesäkauden avajaiset majalla**

■ **Rovaniemen Retkeilijät**

17.3. **Kevätkokous Hiihtotapahtuma** huhtikuussa
21.4.-26.5. **Retkeilyn perus-
teet** Opistotalossa ja harjoitus-
vaellus 6.-7.6. Ilmoitt. 13.4. menn.

Pyörät kuntoon toukokuussa

Rinkan pakkauskurssi, samalla meteorologin opastusta aiheesta ”Miten taivaalta voi ennustaa lähtö-
hituntien säätä”

Vaellus kesäkuussa

Perheleiri ja vaellusreissu heinäkuussa

Tiedustelut: Hannu Puhalainen, puh. 040 588 1439, Tiina Pesola p. 0400 474 477, sähköposti ro-
vaniemenretkeilijat@gmail.com

■ **Salpausselän Samoojat (SalSa)**

15.3. **Hiihtoretki Kymijär-
vellä.** Yhteyshenk. Leo Ketola,
puh. 040 7568444. Kokoonnu-
taan Karisman pysäköintipaikal-
la klo 10.

Suunnistuksen peruskurssi huhtikuussa

26.4. **Lintu/suoretki** Sairakka-
lan järvellä

6.5. **Retki** Takkula-Ahtiala-Tak-
kula

17.5. **pyöräillään**

Nettisivut: www.salpausselansa-
moojat.com

■ **Savonlinnan Työväen Ret-
keilijät (STR)**

Tiedustelut: Erkki Muukkonen,
044 361 7953, Raili Muukko-
nen, 050 581 6320.

■ **Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät (TMMR)**

su 22.3. **klo 14 Kevätvuosiko-
kous,** Nupuritie 24. Espoon
asemalta bussi 243, Leppävaaran
asemalta 28BK tai 28TK.

la-su 28.-29.3. **Tikankolo,** tuk-
kikämpä Nuuksiossa. Nuot-
ti, sauna, mahdollisuus yöpyä.
Osallistuminen 10 €. Veikko-
lasta Lamminpääntietä n. 6 km.
Kämpä auki la klo 12 alkaen.
Sovi yhteiskuljetuksista perille.

su 12.4. **Katsaus mennee-
seen.** Suomen Kansallismuseossa
'Finnskogar – Metsäsuomalaiset'.
Hakasalmen huvilassa 'Kaupun-
gin soivat muistot'. Kansallis-
museon pääsymaksu 9/7 €, Ha-
kasalmen huvilaan vapaa pääsy.

Kokoonnutaan Kansallismuseon
aulassa klo 13.

pe 1.5. **Osallistumme Haaste-
patikkaan** Mummosali-vuorella
Vihdissä. Katso sivu 2.

14.5. **Helatorstai Metsäener-
giaa Nuuksiossa** lapsille ja van-
hemmille. Kokoonnumme Ruu-
hijärventien risteyksen parkki-
paikalla klo 13. Bussi 85 Espoon
keskuksesta (Haukkalammentien
pysäkki).

su 31.5. **Gallen-Kallelan mu-
seo ja Tarvaspää -kävelyretki.**
Kokoonnumme Munkkiniemes-
sä Raitiovaunu 4:n päätepysäkil-
lä klo 13.

Lisätietoja Tuulalta, tuula.to-
uru@gmail.com, puh. 040

502 9399 tai Kerttutilta, kerttu-
li.karonen@gmail.com, puh. 050
565 8883.

■ **Turun seudun Retkeilijät (TSR)**

26.4. **kummiseuraretki ViRe-
tin** kanssa: Tuorlan planetaario –
Kuusiston linnanrauniot – Piik-
kiössä ikivanha tammi ja hiiden-
kuias.

7.6. **kävelyretki, kohde: Satt-
mark, Parainen.**

Tiedustelut: Klaus Vuorinen,
puh. 050 340 3394.

■ **Vihdin Retkeilijät (ViRet)**

26.3.to ViRetin sääntömääräi-
nen kevätkokous Rientolassa
klo 18. Tervetuloa.

19.4. **su Kotiseuturetki Lapik-
kaannummelle.** Lähtö kirkon-
kylän torilta klo 14 kimpapakyy-
deillä Lapikkaalle, juodaan retki-
kahvit ja muistellaan menneitä.

Kyydeistä voidaan sopia puheli-
mitse 045-1319128

26.4. **Kummiseuraretki** Turun
seuran kanssa.

30.4.- 1.5. **Työnjuhlaa** vietetään
Vappuaattona Stenarissa ER:n
kanssa ja **Luonnon juhlaa** Vap-
punpäivänä to-pe . Ks. s. 2.

8.-9.5. **ViRetin oma linturetki**
tehdään Tornientaisto-päivänä
Hangon Tulliniemen luonnon-
suojelualueelle. Majoitumme pe
Lappohjan Sjömansrohuun ja siel-
tä lähdemme la auringonnousun
aikoihin Tulliniemeen. Majoitus-
varaukset hoidetaan ViRetin toi-
mesta. Ilmoitt. 5.4. menn. ja li-
sätietoja Mialta.

14.- 17.5. **Kummiseuraretki**
Petkeljärvelle. Infoa lähetetty jä-
senille ja kummiseuroille.

22.- 24.5. **TRL talkoot Ukon-
joella.** Ks. s. 2.

30.5. **la Yrttikurssi** (Stenari) ER

6.-13.6. **Lapinkämpien tal-
koot.** Ks. s. 2.

5.-7.6. **Kummiseuraretki Ba-
rösundin ja Fagervikin kar-
tanoon.**

Lisätietoja Mialta 045-1319128
pe-su, tai s-postilla miaviret88@
gmail.com

VOIMAANTUMISTA LUON-
NOSTA JA MALTILLISESTA
MATKAILUSTA!

■ **Nuuskion kansallispuisto-
yhdistys NUUKA ry**

1.5. **Vappupäivänä kapuamme**
Mummosali-vuorelle Vihdissä.
Ks. ilmoitus s. 2.

Tervetuloa Stenbackan niittotal-
koiisiin ja saunojaisiin, joissa aina
tunnelmaa. Ajankohdat selviävät
kesän edistyessä.

Lisätietoja: hilikka.laitinen@
gmail.com puh. 0440 500 354

Seuraava Retkeilijä
ilmestyy 5.5.2015.
Aineistot kuukautta
aikaisemmin. Kiitos.

HTR/HLy Runebergin päivän kävelyllä 5.2.2015

Kotiseututapahtuma alkoi Runebergin patsaalta Etelä-Esplanadilla. Paikka oli juhlavasti hunnutettu havuiin ja tulisoihduin. Ensimmäistä Runebergin päivää vietettiin 5.2.1854 kun Runeberg täytti 50 vuotta.

Tavaksi tuli, että ylempien oppikoulujen oppilaat kävivät laulamassa Runebergin ikkunan alla

hänen syntymäpäivänään. Tapa on säilynyt tähän päivään saakka, näimme monien koululaisryhmien esityksiä.

HTR:n ja HLY:n ryhmä jatkoi matkaa kohti Katajanokan kulttuurinähtävyyksiä, kuten 1837 perustettua lääninvankilan aluetta, joka on nykyään korkeatasoisen hotellimajoituksen ja ravin-

tolapalvelujen käytössä.

Johan Ludvig Runeberg on myös kuljeskellut 1860-luvulla runon saattamana. Luonnolla oli tärkeä asema runoudessa ja luonnonilmiöiden avulla hän pyrki kuvaamaan ihmisen syvimpiä tunteita.

Eila Oranen, HTR

Niin mä myöskin kuljeskelen

Miksi puro huokaileepi,
Valittaapi lähteen laine,
Pellon käypi koukuillensa,
Mukitellensa nurminiityn,
Palajaapi heti jälleen.

Niin mä myöskin kuljeskelen
Kohti outoo onneani
Astun kerran, katson taaksein
Käyn eteenpäin,
Käänny jälleen,
Tahdon nähdä kotiseudun,
Vielä isäni asunnon

Johan Ludvig Runeberg

Runebergin päivän tunnelmaa Esplanadilla. Kuva: Eila Oranen

Hiihtoa ja historiaa

Järvenpään Retkeilijöiden kulttuurihiihto innosti tänäkin vuonna. Yli 20 retkeilijää kokoontui Ystävänäpäivänä Tammirantaan, jossa kahviteltiin ja kuunneltiin Riitta Sairisen esitystä Vanhakylän kartanon historiasta. Taustatietojen jälkeen lähdettiin hiihtäen ja kävellen kiertelemään kartanon tiluksia.

Kartano on Järvenpään Retkeilijöille läheinen, sillä yhdistyksen toimintakeskus Tammiranta sijaitsee kartanon alueella, kivenheiton päässä kartanon päärakennuksesta.

Gammelbyn autiotilasta jo 1600-luvulla muodostettu kartano laajeni ja kasvoi sodan ohessa. Tunnetuin kartanon isännistä lie-
nee Niilo Laurinpoika Stålhane, joka vaikutti muun muassa Tuusulan seurakunnan syntyyn.

Kulttuurihiihdossa retkeilijäkin noudattavat historiallisia perinteitä: hiihdon jälkeen saunottiin, syötiin ja vaihdettiin kuulu-

Ystävänäpäiväkeä Tammirannassa. Kuva: Hannele Pöllä

miset. Tapahtuma kiinnosti myös muita kuin seuran jäseniä, ja tässä kenties olikin hyvä kimmoke liittyyä yhdistykseen. Vanhat toimintamuodot eivät turhaan ole

tapahtumakalenterissa vuodesta toiseen: kiinnostavat ideat jäävät elämään.

Hannele Pöllä,
Järvenpään Retkeilijät

Voiko eksoottisemmassa paikassa katsoa filmejä kuin paljaan tähtitaivaan alla pakkasen paukkuessa metsän keskellä. Katsomona ovat auditoriomaisesti lumesta tehdyt penkit, joiden päälle on levitetty porontaljat. Jos hyvin käy, näkyvät täysin lumesta tehdyn valkokankaan takana revontulet, joiden mukaan elokuvateatteri on saanut nimensä. Ja ellei revontulia näy, niin lumisade voi yllättää ja ihastuttaa, kuten kävi toissa vuonna. Filmien päätyttyä läpsytetään paksuja hanskoja ja kuullaan monikielistä innostunutta puheensorinaa.

Ollaan siis saamelaismuseo ja luontokeskus Sajoksen takamaastossa, Inarin kirkonkylässä. Täällä vietetään sydäntalven aikaan filmijuhlia nimeltään Skábmagovat – Kaamoksen kuvia. Revontuliteatterin lisäksi elokuvia esitetään Siidan pienehkössä auditoriossa ja uuden saamelaiskulttuurikeskus Sajoksen mainiossa juhlasalissa. Kun ollaan saamelaisten, Euroopan ainoan alkuperäiskansan mailla, niin filmit liittyvät alku-

Kaamoksen kuvat innostavat

peräiskansoihin ja näiden elinolosuhteisiin kaikkialla maailmassa.

Tämän vuoden tammikuun lopulla pidetyillä, järjestyksessä 17:lla festareilla oli erityisteemana Latinalainen Amerikka, Meksikosta Chileen ja Perusta Brasiliaan. Myös Kanadasta ja USA:sta oli vahva osanotto. Saamelaisten omia filmejä nähtiin erityisesti Norjan Kautokeinosta (Sámi Film Lab), Inarista (Sogsakk) ja Ruotsista. Filmejä oli ohjelmistossa runsaat seitsemänkymmentä.

Kolmen päivän ja illan aikana tuli nähtyä näistä kaikkiaan 42 lyhytfilmiä ja yksi pitkä filmi kaukaa Siperiasta, Sahan tasavallasta. Tarinoita oli tehty parilakymmenellä kielellä. Tekstitykset olivat englanniksi, joten pelkästään kuvien voimaan ei tarvinnut tukeutua. Pienten kansojen tarinat liikuttavat ja innostavat vuodesta toiseen!

Lisätietoja: www.skabmagovat.fi

Tarmo Halonen,
ER

KAKSI KUVAA

Toinen pohjoisesta, toinen etelästä. Kumpikin Suomesta.

Kummassakin kuvassa on vaikuttava yksinäisyyden tunnelma.

Kämpän rappusilla ei istu ketään. Muistomerkkin äärellä ei ole kukaan.

Kämpän kuvan ottaja on Hilikka Tikka Lahdesta. Tarmo Tikka kertoo, että he hiihtoretkellään pysähtyivät evästelemään Käkkälöjoen rannalla kököttävän TRL:n kämpän suojiin. Samalla he ihailivat kuistin komeita tolppia. Tarinat eivät kerro mistä ne ovat tuodut. Kuka tietää?

Toisen kuvan ottaja on Seppo Hanhiniemi. ViRetin kuvausryhmä teki tammikuussa retken Utö-saarelle, jossa oli tuulia, tyrskyä ja paljon kuvattavaa, kertoi Mia Neuvonen. Saaren eteläkärjessä on muistomerkki "Tähti ja Risti" 1929 haaksirikkooutuneen Draken-laivan muistoksi. 11 hengen miehistöstä saaren asukkaat saivat pelastettua hyisestä merestä 6 henkeä. Nettisivuilla www.vihdin-retkeilijat.fi löytyy laajempi kertomus kuvineen Utön retkestä.

Kuva:
Pertti
Mikkela

Baruntse-kakku

Espoon retkeilijät viettivät joulujuhlaa 13.12.14 Stenbackassa. Illan päätteeksi juhlistettiin Baruntse-vuoren valloituksen 20-vuotismarkkipäivää.

23.10. 1994 kiipesi 4 hengen ryhmä ensimmäisenä suomalaisena retkikuntana vuoren huipulle 7168 metriin.

Juhlaan oli tehty Baruntse-vuoren mallinen kakku, jossa kimalisivat lumi ja jää, kivikot, railot ja huippu. Siinä maistui katkera ponnistus (pihlajanmarjahillo) mutta myös makea onnistumisen riemu (mansikkahillo, konjakki). Pullapellillä komeillut kakku maistui, jäljelle jäi murenia ja paperiset Suomen ja Nepalin liput. Ryhmästä olivat paikalla Sami Etelälahti ja Juha Saarinen, jotka kuvassa vielä ehjän kakkuvuoren äärellä. Kuva ei anna oikeutta kakun muodolle, jossa näkyi myös kiipeilyreitti.

TRL:n nettisivuilla: Retkeilijä nr 4/2014, jossa on Baruntse-kiipeilystä juttu.

Hilikka Laitinen

Retkeilijä

Päätoimittaja Hilikka Laitinen.

Työväen Retkeilyliitto ry:n järjestölehti.

Toimitus: Säästöpankinranta 6 C, 00530 Helsinki. Puh. 045 1369744.

tyovaenretkeilyliitto@gmail.com ISSN 0783-165X

Painopaikka: Keski-Uusimaa Oy, Tuusula

Koko perheen Pyry-päiviä

vietettiin Stenbackassa 21. - 22.2. märän pyryn merkeissä, tuli lumirantaa.

Sähän nähden väkeä oli ilahduttavasti, jopa perhekunnittain. Pienikin lumimäärä ilahdutti mäenlaskijaa, lumilinnan rakentajaa, pallojen pyörittäjää.

Takan lämmössä kuivuivat märät vaatteet, saunan löylyissä lämpeä iso ja pieni pyryläinen. Puroon pulahtaessa sai vapaasti kiljahtaa!

Toisena päivänä vietettiin Nuuksion kansallispuiston 21-v-juhlaa puhein, eläköönhuudoin ja Nuuka-purilaisin. Juhlaan kuuluu vuoden Nuuksi-olion esittely, nyt se oli Isokäpylintu. Päivät järjesti Espoon Retkeilijät ja NUUKA.

AS/HL

Porukalla vietiin metsän eläimille, kaurille, peuroille, hirville ja jäniksille jyvät ja siemeniä. Ilvekset myös liikkuvat samoilla seuduilla, mutta ne pitävät enemmän elävästä ravinnoista. Sara ja Vilma, sekä Armi Salenius kipaisivat yli komeiden kallioiden ruokintapaikalle ensimmäisinä. Kuva: Juha Saarinen

Rohkeimmat pystyttivät erähenkisesti teltan puiden alle. Öisen räntäsateen äänet nukuttivat Jasminen, Henrin ja laivakoira Bellan ensimmäiseen talvitelttailu-uneen. "Onneksi harjoiteltiin parvekkeella", tuumasivat tyytyväiset "tosi retkeilijät". Kuva: Petri Mikkela